

**Eerste indicatie meerkosten GGD GHOR Nederland als gevolg van Corona
16-06-2020**

Vanaf maart heeft in Nederland, evenals in een groot deel van de rest van de wereld, het Coronavirus toegeslagen en is, door de prominente rol van de GGD-en in de bestrijding van dit virus, de aandacht grotendeels verlegd naar dit onderwerp. Zowel bij de GGD-en, maar ook bij GGD GHOR Nederland heeft dit nogal wat (financiële) consequenties.

In opdracht van het Rijk heeft GGD GHOR Nederland een aantal (coördinatie)taken opgepakt. Het gaat hierbij om het op landelijk niveau in samenwerking met andere partijen coördineren van zowel beleid als uitvoering op een aantal vlakken.

Een eerste indicatie van de meerkosten voor GGD GHOR Nederland laat een bedrag van **ca € 138 miljoen incl. BTW** voor 2020 zien.

Dit bedrag bestaat voor een groot deel uit:

Testen (58,5 miljoen; waarvan 19,2 miljoen voor CoronIT en 36,3 miljoen voor het contract van Teleperformance binnen het KCC Testen),
BCO (71,3 miljoen, waarvan 48,5 miljoen voor de 6 grote contracten binnen het KCC BCO),
LOTC, Backoffice GHOR (1 miljoen),
Corona-organisatie zowel inhuur als interne uren (6,6 miljoen) en
PBM (0,5 miljoen).

In bijlage I vindt u een indicatie van de totaal geraamde kosten voor 2020, nader gespecificeerd.

Een bedrag van €138 miljoen is voor GGD GHOR Nederland niet zomaar op te hoesten en er zal dan ook, om niet in de liquiditeitsproblemen te komen, snel bevoorschot moeten gaan worden. Eind juni staat hiervoor een afspraak gepland met VWS. Vooruitlopend daarop zijn op een paar onderdelen al afspraken gemaakt of is men hierover al in gesprek met VWS (bedragen zijn excl. BTW):

CoronIT	begroting 1 ^{ste} fase	€ 1,5 miljoen
CoronIT	begroting 2 ^e fase	€ 14,4 miljoen
KCC Testen	samenwerkingsovereenkomst VWS	€ 30 miljoen
KCC BCO	samenwerkingsovereenkomst VWS	€ 48,5 miljoen

Om een beeld te geven waar GGD GHOR Nederland allemaal bij betrokken is, wordt een lijst met activiteiten aan deze notitie toegevoegd (zie bijlage II)

Doel is om met VWS duidelijke afspraken te maken over de financiering (en de daaraan gekoppelde verantwoordingsvoorwaarden) en bevoorschotting op basis van een eerste indicatie van de gemaakte en te maken kosten door GGD GHOR Nederland over de periode 2020. In een vervolgfase kunnen we dan over 2021 afspraken gaan maken, mocht dit nodig zijn.

De afspraken worden gemaakt op basis van een eerste indicatie (€ 138 miljoen), echter door de grote onzekerheid hoe het virus zich zal ontwikkelen is de eerste indicatie berekend op basis van een aantal aannames, die gedurende het jaar kunnen afwijken (naar boven of beneden).

Uitgangspunt is om op basis van de werkelijke kosten te gaan verrekenen. Er zullen procesafspraken gemaakt moeten worden om de werkelijke kosten goed te monitoren en hierover VWS tijdig te kunnen rapporteren.

BIJLAGE I

**Eerste indicatie meerkosten GGD GHOR Nederland
ten gevolge van Corona voor 2020**

 genoemde bedragen zijn incl.
BTW

Project	deelproject	extra informatie	prognose 2020	afspraken mbt financiering		nog te financieren
Corona-organisatie	organisatie		€ 2.980.197			€ 2.980.197
	inzet vanuit staande organisatie		€ 3.658.635			€ 3.658.635
PBM	organisatie		€ 493.295			€ 493.295
Testen	organisatie incl. interne uren		€ 3.002.100			€ 3.002.100
	CoronIT	fase 1 akkoord	€ 19.208.992	VWS akkoord	€ 1.828.794	€ 17.380.198
		fase 2 in aanvraag			€ 17.380.198	
	KCC Testen	Teleperformance	€ 36.300.000	samenwerkings overeenkomst VWS (€ 30milj. Excl. BTW)	€ 36.300.000	€ -
BCO	organisatie		€ 172.152			€ 172.152
	KCC BCO	incl. 6 contractanten	€ 65.519.134			€ 65.519.134
	digitale randvoorwaarden / IZB 3.0		€ 5.668.171			€ 5.668.171
LOTG-Backoffice GHOR	organisatie		€ 1.045.612			€ 1.045.612
Bezoekregeling VVT			€ 10.000			€ 10.000
Panelonderzoek			€ 30.250	RIVM	€ 30.250	€ -
TOTAAL 1ste indicatie 2020			€ 138.088.537		€ 55.539.242	€ 99.929.493

BIJLAGE II

Overzicht activiteiten GGD GHOR Nederland in kader van Covid-19

2 juni 2020

GGD GHOR Nederland heeft op verzoek van zowel de DPG'en als het ministerie van VWS aanvullende maatregelen getroffen in het kader van de bestrijding van de Covid-19 crisis.

Landelijk crisisteam Corona

Het landelijk crisisteam Corona van GGD GHOR Nederland draagt onder meer zorg voor:

- Actief volgen van de ontwikkelingen van de Covid-19 crisis en het anticiperen hierop in kader van de bestrijding van de gevolgen en bescherming van de kwetsbare groepen.
- Deelname in de landelijke crisisstructuur, onder meer in de (voorbereiding van de) Ministeriele Commissie Crisisbeheersing (MCCb)
- Deelname aan het BAO en OMT
- Dagelijks contact met het ministerie van VWS. Versterking van de samenwerking door inzet van een vaste liaison in het VWS-PG crisisteam. Er is een directe lijn gecreëerd tussen het DCC (Departementaal Crisis Centrum) VWS en de landelijke crisiscoördinator GGD GHOR
- Overleg met VWS om zorg te dragen dat de GGD en voldoende geëquipeerd zijn voor de uitvoering van de wettelijke taken en verantwoordelijkheden
- Coördinatie van de activiteiten op de verschillende Covid-19 dossiers:
 - o Infectieziektebestrijding
 - o Testbeleid en PBM
 - o Personeel en alternatieve zorglocaties
 - o Informatiemanagement
 - Monitoring en creëren landelijke beeld, landelijk prognosemodel
 - Patiënten sturing in relatie met LCPS
 - Genereren cijfers aanvullende zorgcapaciteit
- Uitwisseling van situatie rapportages (sitrapts)
- GGD GHOR Corona monitor aan VWS (inclusief ontwikkelingen zorgcapaciteit buiten ziekenhuis, verdeling pbm, aantal testen GGD'en en beschikbare fte BCO)
- Structurele informatievoorziening, onder meer via de 'DPG update' met daarin een actueel overzicht van de crisis, informatie uit de debatten van de Tweede Kamer, beleid van de Rijksoverheid, ontwikkelingen in de politiek en de maatregelen in kader van bestrijding van de crisis.
- Beantwoording persvragen, perswoordvoering
- Technische briefings Tweede Kamer
- Media optreden
- Facilitering frequente landelijke overleggen DPG'en en Hoofden GHOR

Landelijk coördinatiecentrum Corona

Het ministerie van VWS heeft GGD GHOR Nederland gevraagd om een landelijk coördinatiecentrum Corona in te stellen. Centraal hierin staan de aanpak BCO en testbeleid. GGD GHOR Nederland is bezig met de vormgeving van dit programma, dat uitgevoerd wordt naast het reguliere werk van GGD GHOR Nederland. Naast de programmalijnen Aanpak BCO en Testbeleid overweegt GGD GHOR Nederland in ieder geval nog een programmalijn Monitor en een programmalijn Zorgcontinuïteit in te gaan stellen.

LOCC-N/ LOT-C, Backoffice GGD GHOR en Actiecentrum GGD GHOR

- Ten behoeve van een goede afstemming en aansluiting van het zorgdomein en het veiligheidsdomein levert GGD GHOR Nederland vanuit de DPG'en actieve ondersteuning aan het LOCC-N en het LOT-C.
- Er is een backoffice GGD GHOR Nederland ingericht inclusief een actiecentrum GHOR met een 24/7 bereikbaarheid en piketregeling. Vanuit de Backoffice GGD GHOR NL is gestart met

- het verkrijgen van het landelijk geneeskundig beeld in samenwerking met de hoofden GHOR en zijn communicatielijnen in beeld gebracht en verbonden.
- Naarmate het verloop van de crisis verder in de tijd zijn de Backoffice GGD GHOR en het LOT-C intensiever met elkaar gaan samenwerken. Binnen het LOT-C werkt GGD GHOR Nederland onder meer samen op de thema's informatievoorziening en data, alternatieve zorglocaties en zorgcapaciteit buiten de ziekenhuizen en netwerken (ontwikkelen en onderhouden van het netwerk).
- Het LOT-C is medio mei begonnen met de ontwikkeling van een nieuw scenario voor de zorgsector. Er zijn factoren benoemd op de as van zorgsysteem toereikend en de as zorgsysteem overbelast. Dit wordt omgezet in een scenario met een worst-case en best-case variant.

PBM

In opdracht van het ministerie van VWS werkt een samenwerkingsverband van GGD GHOR Nederland, LNAZ en LCH aan het inventariseren en verdelen van voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen en medische hulpmiddelen. In dit kader onder meer:

- De DPG' en hebben een taak in de allocatie van de PBM. Daartoe is bij GGD GHOR Nederland een apart team opgezet
- GGD GHOR Nederland heeft de PBM corona app ontwikkeld. De app geeft een actueel landelijk overzicht van beschikbare PBM. De webapplicatie is uitgerold naar de zorginstellingen, waarbij GGD GHOR Nederland ingezet heeft op het stimuleren van het zoveel mogelijk gebruiken van de app door de instellingen.

De structuur van de landelijke PBM coördinatie vanuit GGD GHOR Nederland en de coördinatoren in de ROAZ is aangesloten op het later ingestelde Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH). GGD GHOR Nederland heeft daarnaast:

- Gewerkt aan een landelijke verdeelmodel PBM
- In samenwerking met VWS, RIVM en de belangrijkste koepels in de cure en care is een landelijke richtlijn voor prioritering van PBM ontwikkeld
- In samenwerking met LCH, LCPS, LOT-C is een richtlijn ontwikkeld voor normverbruik PBM per type instelling

Testbeleid

GGD'en leveren een belangrijke bijdrage aan het mogelijk maken van de versoepeling van de maatregelen vanuit het kabinet. Het uitgebreid testen van mensen (en het doen van bron- en contactonderzoek) is een voorwaarde hiervoor. GGD GHOR Nederland heeft in dit kader onder meer:

- Een landelijk team ingesteld voor vergroting van het testbeleid. In eerste instantie betrof het uitbreiding van het testbeleid door met name het testen van zorgprofessionals buiten de ziekenhuizen.
- Handreiking inrichting testfaciliteit opgesteld en er is een specifieke groep op GGD GHOR kennisnet gestart in kader van Covid-19 testfaciliteit
- GGD GHOR Nederland heeft mede via VWS de andere koepels schriftelijk geïnformeerd over het testbeleid
- Er is een digitaal landelijk systeem ontwikkeld ter ondersteuning van de testprocessen (samen met RIVM, FSB, NVMM, VMCM). GGD'en en Covid-19 laboratoria zijn hierop aangesloten.
- Er is een standpunt geformuleerd over de rol van de GGD en de huisarts in het nieuwe testbeleid
- Inventarisatie knelpunten bij Covid-19 testen onder zorgmedewerkers uitgevoerd.
- Voorbeeldbrief uitgewerkt, dat gebruikt kan worden door GGD'en, in kader van de verdere uitbreiding van de testdoelgroepen
- GGD GHOR Nederland heeft bijgedragen aan de landelijke publiekscampagne van VWS met betrekking tot het nieuwe testbeleid vanaf 1 juni. Er is daarnaast een landelijk informatienummer gestart waar mensen met vragen terecht kunnen.
- CoronIT
 - o Vanaf medio mei werken alle GGD'en en artsen samen in CoronIT, een nieuw digitaal registratiesysteem voor het testen op Covid-19. Bij testprocessen rond Covid-19 zijn

- verschillende partijen betrokken, waarvan een deel niet eerder heeft samengewerkt. Door CoronIT zijn alle betrokkenen nu aangesloten op één systeem.
- Dit digitale systeem is onder voorzitterschap van GGD GHOR Nederland (projectleider) in een samenwerkingsverband met FSB, RIVM, Topicus en Roche gerealiseerd.
 - Door alle betrokkenen op een digitaal registratiesysteem aan te sluiten is het beter mogelijk om landelijk overzicht te bewaren en alle beschikbare capaciteit goed te gebruiken. Daarbij hoeven gegevens nu maar een keer ingevoerd te worden.
 - CoronIT ondersteunt GGD'en en laboratoria bij de uitvoering van de testprocessen, triage en de aanmelding van te testen mensen.
 - Naast de ontwikkeling van het systeem heeft GGD GHOR Nederland met betrokken partijen de implementatie van het systeem vormgegeven. In dit kader zijn onder meer QenA sessies CoronIT georganiseerd, instructiefilms ontwikkeld, een webinar gehouden en wordt overzicht bijgehouden van de GGD'en die met CoronIT werken.

Bron- en contactonderzoek

- GGD GHOR Nederland is technisch voorzitter van de Implementatiecommissie mobiele apps voor contactopsporing Covid-19
- De commissie bespreekt de inzet (en het vergroten hiervan) van contactonderzoek door GGD'en op uitgebreide schaal en overweegt hierbij de inzet van apps.
- Op 1 mei is GGD GHOR Nederland gestart met de stuurgroep Opschaling Bron- en Contactonderzoek. Hieronder zijn twee werkgroepen actief. Een houdt zich bezig met het opschalingsplan BCO. De ander inventariseert de digitaliseringsmogelijkheden van het werk van de GGD in het kader van BCO
- GGD GHOR Nederland heeft met betrokken partijen het opschalingsplan BCO voor GGD'en ontwikkeld, inclusief het basisoniveau uitvoering BCO, oplossingen voor opschaling en mogelijkheden voor landelijke ondersteuning.

Laboratoria voor Covid-19 diagnostiek

- GGD GHOR Nederland heeft een uitvraag gedaan voor het gebruik van HPV en andere laboratoria voor Covid-19 diagnostiek. Er zijn afspraken gemaakt met MMC's en GGD' en.
- GGD GHOR Nederland heeft samen met het LCDK de monsterstromen Covid-19 testen heringericht. Tevens wordt verkend in welk tempo labstromen toekomstproof ingericht kunnen worden.

PSH Covid-19

- GGD GHOR Nederland neemt deel in twee netwerken, die ingesteld zijn in kader van psychische en/of mentale gezondheid naar aanleiding van Covid-19. Het betreft het clusteroverleg Corona en GGZ (preventie en mentale gezondheid) en het lokale netwerk op initiatief van GGZ Nederland dat inbreng levert op het thema OGGz, Verward gedrag, Maatschappelijke zorg en dergelijke.
- GGD GHOR Nederland heeft bijgedragen aan de totstandkoming van het Informatie en Verwijscentrum (IVC) psychosociale nazorg, dat ingesteld is door het Instituut voor Psychotrauma ARQ namens RIVM, NIVEL, ARQ en GGD GHOR NL). Het IVC is een digitaal loket voor informatie over psychosociale aspecten met betrekking tot Covid-19
- GGD GHOR Nederland werkt samen met de Lector Onbegrepen gedrag en samenleving HAN/ politie academie aan onderzoek naar de situatie rond mensen met bekende psychische en sociale kwetsbaarheid
- GGD GHOR Nederland heeft voor de DPG'en een handelingsperspectief PSH opgesteld in samenwerking met RIVM, Nivel, ARQ) in verband met het langdurig beroep op PSH coördinatie en adviestaken door Covid-19. Tevens is een model procesplan PSH opgeleverd

JGZ

- Er is een landelijk adviesteam JGZ Covid-19 ingesteld. Hierin werkt GGD GHOR Nederland samen met NJC, AJN, VenVN en CPZ. Het landelijk adviesteam behandelt vragen en signalen uit het veld over de uitvoering JGZ in coronatijd. Best-practices en beleidslijnen worden gedeeld en er is een platform voor managers JGZ, Actiz en andere JGZ organisaties

- GGD GHOR Nederland heeft afspraken gemaakt met het Rijk en de VNG over de continuïteit van zorg in de WMO en Jeugdwet. Het verzoek is gedaan om de toezeggingen in dat kader ook van toepassing te verklaren voor de WPG. Het gaat dan om bekostiging van het basispakket JGZ en producten op maat.
- GGD GHOR Nederland heeft samen met Actiz de JGZ Corona Thermometer opgesteld. Deze vragenlijst geeft inzicht in de stand van zaken van de verschillende onderwerpen met betrekking tot JGZ in crisistijd. Dit ten behoeve van de lobby en het voeren van gesprekken met externe stakeholders om JGZ in Nederland te faciliteren.
- In samenwerking met de GGD Hart voor Brabant is een voorlichtingsfilm door GGD GHOR NL ontwikkeld voor medewerkers van basisscholen de kinderopvangcentra

Toezicht kinderopvang

- GGD GHOR Nederland heeft de helpdeskfunctie 'Toezicht kinderopvang corona' opgezet en via het ondersteuningsportaal een QeA opgesteld.
- Vanuit het Landelijk Centrum Toezicht Kinderopvang (LCTK) is in kader van Covid-19 onder meer;
 - o Advies over toezicht op de kinderopvang
 - o De rol van de toezichthouder beschreven als de noodopvang zich niet houdt aan de RIVM richtlijnen
 - o Beschreven hoe onderling verantwoord gastouders elkaar kunnen vervangen.
- Er zijn noodmaatregelen voor de kinderopvang uitgewerkt. Deze omvatten het informeren van de toezichthouders, de uitvraag van de stand van zaken noodopvang en het informeren van gemeenten en GGD' en over de 100% norm.

PGA dienstverlening

- In afstemming met RIVM en beroepsverenigingen heeft GGD GHOR Nederland prioriteiten gesteld in de uit te voeren PGA dienstverlening op de COA-opvanglocaties

Inzet Burgerpanels GGD'en voor gedragswetenschappelijk onderzoek

- Vanuit GGD GHOR Nederland is ondersteuning geleverd aan het onderzoek voor de inzet van burgerpanels voor gedragswetenschappelijk onderzoek. GGD GHOR Nederland heeft geïnventariseerd welke panels beschikbaar zijn, wat de samenstelling is, hoe snel ze ingezet kunnen worden en hoe in het vervolg de resultaten verwerkt kunnen worden met minimale belasting van de epidemiologen bij de GGD'en.

Kwetsbare groepen

- Zorgcapaciteit in Nederland buiten de ziekenhuizen
 - o VWS heeft de vraag bij GGD GHOR Nederland neergelegd om samen met het LOT-C een overall beeld te geven van de zorgcapaciteit in Nederland buiten de ziekenhuizen.
 - o De DPG heeft een coördinerende verantwoordelijkheid in de inzet van zorgbedden buiten de ziekenhuizen voor de doelgroep kwetsbare personen.
 - o Er is met VWS en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) gewerkt aan een raamovereenkomst zorghotels. Hierin staan financieringsafspraken voor het aanbod van landelijke hotelketens en dergelijke.
 - o Om te komen tot financieringsafspraken met VWS en ZN is een prognosemodel, dat inzicht geeft aan de behoefte van zorgcapaciteit buiten het ziekenhuis, noodzakelijk. Er is een landelijke uitvraag ontwikkeld in samenwerking met onder meer Gupta om zicht te krijgen op de benodigde capaciteit buiten de ziekenhuizen. De uitvraag wordt in samenwerking met betrokken partijen continu doorontwikkeld.
 - o Er is een handreiking infectiepreventiemaatregelen voor zorghotels voor GGD infectiepreventie deskundigen opgesteld.
- Gehandicapten, dak- en thuislozen en zwerfjongeren

- o GGD GHOR Nederland heeft extra aandacht gevraagd voor kwetsbare groepen (na OMT advies) in de samenleving zoals dak- en thuislozen en zwerfjongeren.
- o GGD GHOR Nederland heeft contact gehad met de VGHN (Vereniging Gehandicapten Zorg Nederland) naar aanleiding van vragen en zorgen in de sector over bescherming van cliënten en zorgmedewerkers
- o GGD GHOR Nederland ondersteunt de DPG¹ en bij de regionale aanpak voor zorg aan kwetsbare patiënten. In dit kader is geïnvesteerd in vroeg signalering en advance care planning, zijn tijdelijke zorglocaties voor cohortverpleging en een coördinatiepunt voor toeleiding kwetsbare patiënten naar de juiste zorg op de juiste plek gerealiseerd, is aandacht besteed aan de verdeling zorgpersoneel en pbm en is de informatievoorziening georganiseerd.
- Arbeidsmigranten
 - o GGD GHOR Nederland volgt de ontwikkelingen met betrekking tot arbeidsmigranten. Daartoe neemt ze onder meer deel aan het interdepartementaal overleg in dit kader.
 - o GGD GHOR Nederland is betrokken bij de juridische inventarisatie voor een kabinetsbreed plan van aanpak voor deze problematiek
- Verpleeg- en verzorging
 - o GGD GHOR Nederland heeft de bezoekersregeling verpleeghuizen mee helpen opstellen. De eerste instellingen in de pilot zijn door de DPG aangewezen.

Rijksvaccinatieprogramma

- GGD GHOR Nederland heeft extra uitgaven uitgebracht van de 'RVP vooruitblik' ten behoeve van de GGD'en vanuit de informatiebehoefte en het delen van eenduidige RVP beleidsinformatie.
- Er zijn extra (communicatie-)inspanningen gedaan om ervoor te zorgen dat er doorgedaan wordt met kindervaccinaties ten tijde van Covid-19.

Noodverordening

- GGD GHOR Nederland is betrokken bij de totstandkoming van de (landelijke) noodverordening Covid-19. In de noodverordening zijn de maatregelen die het kabinet heeft genomen nader uitgewerkt
- GGD GHOR Nederland heeft gereageerd op het concept wetsvoorstel Tijdelijke Wet Maatregelen Covid-19

Informatievoorziening veiligheidsregio's

In opdracht van VWS heeft GGD GHOR Nederland een bericht uitgewerkt aan de voorzitters van de Veiligheidsregio's over de informatievoorziening over inwoners uit de regio die overleden zijn aan Covid-19

Militaire Bijstand

GGD GHOR Nederland is betrokken geweest bij de totstandkoming van de procedure voor militaire bijstand in kader van Covid-19

Continuïteitsbijdrage en meerkosten

GGD GHOR Nederland heeft namens de GGD'en een schriftelijke reactie opgesteld op de continuïteitsbijdrage en meerkosten (beleidsregel en nadere regel)

IZB 3.0

GGD GHOR Nederland is het programma gestart om met GGD'en en IZB teams het proces IZB 3.0 te doorlopen, mede gebruik makend van de ervaringen met deze pandemie.

Compensatie kosten

GGD GHOR Nederland is in gesprek met VWS over compensatie van de kosten van GGD'en in verband met Covid-19. Het SBOG is bezig met de ontwikkeling van een format om de maandelijkse, werkelijke kosten in beeld te brengen

